

Phan Đức Minh

Rời quê
 hương, đất nước
 đi định cư ở Hoa
 Kỳ theo
 diện...HO 10,
 sau hơn 12 năm
 đi tù cải tạo trên
 núi, trên rừng....

Bước chân
 xuống phi trường quốc tế Los Angeles, tôi đã thấy ngay nước Mỹ là một đất nước vĩ đại vô cùng. Sau đó lên phi cơ nội địa, chúng tôi về phi trường của thành phố San Diego. Cũng vẫn một quang cảnh lộng lẫy, vĩ đại của một đất nước... lạ lùng. Ở đâu cũng thấy hoa lá, cây cỏ xanh tươi, kể cả lúc xe chạy trên xa lộ.

Trên núi, trên đồi, sức mạnh cơ giới và khả năng con người cũng xây dựng được nhà cửa, hăng xưởng. Ở nhiều quốc gia khác thì đồi núi thế này, chắc là chỉ có bỏ hoang, cho...khí nó ở. Hay giỏi lắm thì cũng đến trồng ba củ sắn, củ khoai, ăn cầm hơi cho đỡ đói.

Cô học trò cũ lái xe ban đêm, đưa chúng tôi qua những khu phố, những con đường mới rộng lớn, đẹp để làm sao. Sức tiêu thụ điện năng của nước Mỹ cũng vĩ đại luôn, thật ghê gớm, kinh khủng. Ở quê nhà (từ đây xin cứ hiểu là quê nhà dưới triều đại của các quan dép râu, nón cối), người ta cúp điện ban đêm liên tu bất tận, nhà ngói cũng như nhà tranh, không sáng choang, rục rờ như cái nước "tư bản sùng sỏ này". Sorry ! Bị tẩy não, nhồi nhét vô đầu hơn 12 năm trong 5 trại tù cải tạo, lâu quá, quen miệng, tôi hay nói theo ngôn từ của các cán bộ nón cối dép râu nhà ta. Xin...đại xá ! Đại xá !

Về gia đình ông bạn để nghỉ ngơi, chuyện trò, ăn uống và ngủ đêm đầu tiên trên đất Mỹ, cái gì tôi cũng thấy lạ lẫm hết trơn. Thoạt trông bữa cơm tối đầu tiên trên đất Mỹ được bày ra trên bàn với đầy đủ mọi thứ...hoa lá cành, tôi đã nhận ra ngay cái tính cách vĩ đại của bữa ăn. Thật vậy, hơn 12 năm lên núi, theo học đủ thập bát ban võ nghệ "Lao Động là Vinh Quang ", đói thấy ông cố nội, ăn từ rau rừng, cà dại, lá sắn, cỏ non, con cóc, con nhái, con rắn, con thằn lằn... con gì cũng ăn hết, chỉ trừ có...con dao đi làm rừng và con bù loong là đành chịu chết, không ăn được.

Vợ con nhịn ăn, gồng mình bới xách, đi thăm nuôi, tiếp tế cũng chỉ có thể "cứu nguy dân tộc" đỡ đói được chút chút, Mỹ kêu bằng "a little bit " mà thôi, như ly nước đem đổ xuống biển vậy. Chẳng thấm thía vào đâu, nhưng cũng giúp mình lâu chết hơn mấy thằng bạn mò coi, vợ bỏ, hoặc là những thằng bạn tù lúc còn mũ măng cân đai thì có tới hai ba vợ, nhưng lúc đi tù thì vợ này lẽ phép nhường quyền thăm nuôi ông chồng chung cho vợ nọ, vợ kia...Cuối cùng chẳng có vợ nào đi thăm, tha hồ tự do mà đói...

Ở trên núi, lúc đói ấy mà vợ được bữa ăn như thế này thì dù có...ăn xong rồi đem bắn bỏ cũng có vô số người ... Ô kê là cái chắc! Còn hơn là lao động mút mùa, đói tro xương mà chẳng biết bao giờ về được.

Mấy hôm sau, Cô học trò cũ chở gia đình tôi đi lo ba cái thủ tục giấy tờ này nọ của dân tị nạn chân ướt, chân ráo mới tới định cư tại đất nước Hoa Kỳ. Đường xá, nhà cửa, xe cộ ban ngày, cái gì cũng vĩ đại hết. Chỗ nào cũng là núi với đồi. Vậy mà tư bản đế quốc nó biến thành đường xá, cầu ngang cầu dọc để có lối cho xe mẹ, xe con, xe ông, xe bà có đường mà chạy vì xe nhiều dễ sợ, ớn da gà. Có điều là xe chạy

có hàng, có lối, trật tự nhịp nhàng . Mà lạ ! Không thấy xe bóp còi..Pim ! Pim ! Tùm lum như hồi còn ở bên nhà, đi xe Taxi loanh quanh, những ngày chuẩn bị đi Mỹ, cứ thấy phía trước, đằng sau đủ thứ xe bóp còi nghe thường quá, hóa quen

Những ngôi nhà lầu cao ngất, chung quanh toàn là kính, những căn phòng làm việc của người ta nó mới vĩ đại làm sao, mát rượi, rộng mênh mông...Trời đất quý thần ơi! Cái cầu tiêu của Mỹ nó mới thật là lạ lùng! Thơm phức, nước nóng, nước lạnh, sà bông, giấy trắng như bông, đủ thứ trên đời. Tôi có quyền sài nó thả dàn, thoải mái, mà không phải trả tiền 200 đồng nếu là...đi tiểu, còn...đi đại thì phải trả 400 đô Hồ như cái hồi gia đình chúng tôi tới Sở Ngoại Vụ ở Sài Gòn làm giấy tờ xuất cảnh. Quanh quanh vùng đó, cứ đi tiểu, đi...đại là đều phải trả tiền hết ! Khác nhau nhiều quá !

Ở Mỹ, chỗ nào có người lui tới, dù là công viên, bãi biển, nơi đèo heo hút gió, khi ho cò gáy, là y chang phải có những cái thùng đựng rác trong lót bao ni lông trắng hoàng, chứ không như ở xã hội ưu việt bên nhà, người ta quăng ra đường, nơi công cộng đủ thứ trên đời, kể cả rác rến, chuột chết và xin lỗi ... cả băng vệ sinh đã sài của... phe ta cũng có !. Nhà nước hạn chế: mỗi gia đình một thùng rác nhỏ như cái thùng gánh nước. Nhiều hơn, đổ đi đâu thì đổ. Thế là người ta tìm cách đổ...bậy bạ, lung tung, quăng ra đường, tống xuống lỗ cống vv...

Sống ở Mỹ hàng chục năm, chưa bao giờ tôi thấy một người đàn ông hay đàn bà, con trai hay con gái, đang đi đường mà lại...hiền ngang và anh dũng đứng ...đái vào gốc cây, chân tường nhà người ta, hoặc kín đáo núp vào bụi cây, gốc còi để làm cái việc...xả bầu tâm sự. Ở cái chỗ này, nhất định là... tư bản đế quốc thua xa... cả thước cái xã hội ưu việt của loài người tiến bộ nơi quê hương chúng ta. Ở đó, đi đường, có bị kẹt bầu tâm sự, không có nhà vệ sinh công cộng, mà có thì vô phải trả tiền, cho nên đàn ông, thanh niên có quyền đứng...oai phong lẫm liệt tưỡi vào gốc cây, chân tường nhà người ta. Không có gì quý hơn Độc Lập, Tự

Do ! Phe ta cứ việc thoải mái, muốn...tươi vào đâu thì tươi...miễn sao đứng cho công an áo vàng nó trông thấy. Nó mà trông thấy thì cũng mệt chớ bộ ! Nó hét : cho coi giấy tờ cá nhân, hết thứ này đến thứ nọ...Nó phạt...cả trăm ngàn như chơi ! Nó hỏi đi đâu ? Làm chi mà lại...thiếu văn minh như thế ? Nó mà biết đang chuẩn bị đi Mỹ thì chết với nó, nó phạt cho sợ luôn, nhớ suốt đời...Nó phạt, nhưng thật ra nó chỉ lấy tiền bỏ túi, đi nhậu chơi...là chính..

Tại Mỹ, tới các cơ quan chính quyền, công sở để làm thủ tục, xin giấy tờ này nọ, ta cứ việc xếp hàng, tới phiên ai, người đó được phục vụ. Tôi không thấy cảnh chen lấn, nhào lui, nhào tới, la lối om xòm, hay dấm dúi đồng lớn, đồng nhỏ cho các nhân viên có trách nhiệm như ở bên nhà với đám công an, cán bộ.

Thì lấy bằng lái xe thì đậu hay rớt biết ngay tại chỗ. Đậu thì vào văn phòng làm thủ tục linh tinh, lấy bằng tạm, về nhà lái xé như điên. Ít ngày sau người ta gửi bằng chính thức về tận nhà. Chẳng phải thì thụt cửa trước, cửa sau, nói nhỏ, nói to với ông này, bà nọ, phong bì dày, phong bì mỏng, đã cái đời rồi mới nắm được cái bằng lái xe trong tay như ở bên mình. Tư bản đế quốc nó phục vụ nhân dân còn hơn phục vụ... ông nội của nó nữa, chớ không như cán bộ nón cối nhà mình hàng ngày vỗ ngực tự xưng là "đầy tớ trung thành của nhân dân" nhưng nhân dân mà chậm chạp trong cái thủ tục "đầu tiên" tức là "tiền đâu" thì chỉ có nước ồm đòn với đám đầy tớ ác ôn côn đồ của nhân dân mà thôi ! Nhân viên các cơ quan công quyền hay tư nhân ở Mỹ đối với khách hàng, thân chủ, tôi thấy hầu hết đều nhã nhặn, lịch sự. Nếu mình biết...đầu lảo ngon lành bằng tiếng Mỹ nữa thì lại càng vui vẻ cả làng. Họa hoằn mới thấy một nhân viên...da vàng mũi tẹt, có zen trong người từ hồi còn ở bên nhà, may mắn, sang Mỹ sớm, lúc họ còn thiếu người, thuê đại, có người làm, lại đỡ tốn tiền mướn thông dịch viên, là chưa quen cung cách làm việc văn minh của Mỹ cho nên đôi khi cũng có... hách xì xằng, làm tàng với bà con người mình một chút làm oai, cho nó tăng thêm phần...long trọng. Cái đó có !

Nhưng mà hiểm lắm ! Cả triệu người, mới thấy có 1 vị như kiểu nó !

Ở Mỹ hút thuốc thì phiền phức, lòi thoi. Thuốc lá lên giá ào ào, đánh thuế tùm lum, đủ cách ngăn cản, gây khó dễ cho nhân dân khỏi hút thuốc. Coi Ti Vi cũng thấy người ta chê bai, bôi bác cái chuyện hút thuốc, coi ớn cả xương sống, sương sườn... Khi hút thì ngó trước, ngó sau, ra đường, ra cửa, ngó ngang ngó dọc, mắt la mày lét mới dám hút. Ở Xã hội ưu việt của ta, ai muốn hút thuốc loại gì thì hút, thuốc thẳng, thuốc cong, thuốc lá... 2 tầng, hút ở đâu cũng được, cứ như cái kiểu... không có gì quý hơn Độc Lập, Tự Do... theo lời của Bác vĩ đại ...Phi khói vào đâu cũng... chẳng chết thẳng Tây đen nào cả.

Ở Mỹ, cái gì cũng vĩ đại và lạ lùng. Mà lạ thiệt ! Giàu có, văn minh vật chất, khoa học kỹ thuật... đúng là số 1 hoàn vũ. Cứu trợ nhân đạo, giúp nạn nhân thiên tai khắp nơi trên thế giới, kể có cả... núi tiền, núi của. Đồ ăn, thức dùng dư dãi, quá đắt, đồ đi biết bao nhiêu mà kể. Hàng chục triệu người Mỹ khổ sở về cái bệnh Obesity vì ăn nhiều quá, phát phì ra, đi đứng không nổi, mở bụng

đang trước, mỡ mông đang sau, cứ lắc lư con tàu đi... Vậy mà ở mấy cái ngã tư đường, thỉnh thoảng cũng vẫn có mấy anh... râu ria xồm soàm tựa tựa như bà con với đại đồng chí Fidel Castro, lãnh tụ Đảng và

nhà nước Cuba, đứng phoir nằng cầm mãnh các-tông xé ra từ cái hộp, viết xiên viết xẹo câu tiếng Mỹ, dịch ra tiếng Việt nhà mình thì đại khái nó là: Xin Ông đi qua, xin Bà đi lại, làm ơn cho nhà cháu tí gióp vớ vẩn chi chi cũng được, miền sao nhà cháu có được tí bánh mì, patê, xúch xích, hamburger...nhét vô bụng là Ô Kê-

Tăng Kù ve- ri oách ! Ở dưới gầm cầu, góc đường, cuối phố lại thấy những người...không chịu ở trong nhà, mà mang đồ nghề, chăn chiếu, mùng mền ra những nơi đó ngủ chơi, không giống ai hết trơn...Lạ thiệt ! Người ta bảo : đó là ...dân Homeless !!! Nước Mỹ vĩ đại, giàu sang số 1 hoàn cầu mà lại có cái mục đó ! Ở Mỹ, từ lũ lụt cho đến cháy rừng, cháy núi, cháy nhà, cháy cửa, gió xoáy, bão bùng v.v... cái gì cũng vĩ đại hết trơn. Coi bộ Trời Đất muốn thử coi khoa học, kỹ thuật của nước Mỹ đem ra "chơi nhau" tay đôi với Trời với Đất, xem...Ai thắng ai" Cái lạ nữa là: Bên này đường, cả chục me sừ lính cứu hỏa, xe cảnh sát, chớp đèn tùm lum, kẻ nhào lên, người chui xuống lỗ cống, hết đục lại khoan. Cuối cùng lôi lên một....con chó sắp chết, run lập cập. Người ta reo hò loạn xạ, y như dân Mỹ coi TiVi thấy phi hành gia không gian Neil Armstrong và Edwin Aldin, từ trong phi thuyền Apollo 11 đổ bộ xuống mặt trăng, hồi năm 1969...

Con chó từ dưới lỗ cống, được lính cứu hỏa, cảnh sát, đưa lên xe Ambulance hụ còi tùm lum, chạy vô bệnh viện để mấy Ông Bà Bác Sĩ...chó mèo, gà vịt (bác sĩ thú y : *veterinary surgeon ; veterinarian*) đem tài năng, kỹ thuật tân tiến ra tay cứu cho nó thoát khỏi bàn tay thô bạo của Tử Thần đang lăm lăm cầm con dao bầu to bự, đòi cho nó vào nồi niêu soong chảo, đi một đường rửa mặn, hầm xương nấu xáo....

Trong lúc ấy, thì bên kia đường, cách đó không xa, trong một cái bệnh viện sản khoa, mấy Ông Bà bác sĩ khác cũng đem tài năng, kỹ thuật tân tiến ra để cứu, à quên xin lỗi, sorry ! để giết và lôi ra mấy đứa con nít còn trong bụng Mẹ, đã bị mấy ông, mấy bà quậy cho nát ra như Tương Tàu. Người ta giết những đứa con nít đó vì lý do: 1 phần nhỏ tí ti là để cứu sống người Mẹ, còn lại cái phần to bự là để tránh cho Bố Mẹ (Bố Mẹ thiệt hay ám ớ hội tề) chúng nó đỡ khổ, cứ việc sung sướng, thoải mái, hiên ngang và anh dũng...màn Sex tới nơi tới chốn mà khỏi phải lo sinh đẻ, nuôi nấng rắc rối, lôi thôiDân chúng thì cứ việc tự do thoải mái xuống

đường biểu tình, hò hét, hoan hô, đả đảo, ủng hộ, chống đối việc giết cả triệu con nít theo kiểu như thế. Kể cũng lạ thiệt ! Ở Mỹ, lắm anh, lắm chị...một hơi nhảy lên đỉnh cao nghề nghiệp mua vui, giải trí đỡ buồn cho thiên hạ, có khi lượm bạc mỗi năm hàng chục triệu, có khi cả trăm triệu đô la, mà đô Mỹ chớ đâu có phải đô Mao hay đô Hồ, tha hồ ăn chơi, du hí, Sex xiếc tùm lum, quăng tiền ào ào qua cửa sổ cũng không hết. Chẳng ai thèm đả động đến cái...lông chân làm gì. Vậy mà Ngài William Jefferson Clinton, tục kêu là Cự Bill, Tổng Thống Huê Kỳ, tức Ông số 1, Lãnh Tụ Quốc Gia hàng đầu của Thế Giới, Tổng Tư Lệnh Hải Lục Không Quân siêu đại cường quốc Huê Kỳ, quyền cao chức trọng là vậy mà lương mỗi năm (hồi đó) chỉ có 200 ngàn, không đủ cho một cặp...Movie Stars chơi một màn du lịch cò con ở vùng Địa Trung Hải, Ca-ri-bê, Nam Mỹ hay đánh bài ngay ở Las Vegas. Đã thế, Ông mới chỉ có....lẹo tẹo vớ vẩn với cô nàng Monica Lewinsky (Theo tập tài liệu *The Starr Report* thì Ngài Bill chưa có lần nào, màn một cú Sexual Intercourse, theo đúng định nghĩa của tự điển Hoa Kỳ) mà Ngài đã xính vính, tí nữa thì tiêu tan cuộc đời, sự nghiệp...

Ở Mỹ, cái lạ ghê gớm kinh khủng đối với Lão Phan, nhà quê, nhà quê này, có lẽ là cái vụ súng đạn tùm lum, giết người như...cỏ, như rác, dễ dàng như trò đùa ấy thôi ! Một anh chàng cãi nhau với vợ đúng vào lúc buổi tối, vợ nó phạt : tối nay ra phòng khách, ngủ ở Sofa nghe chưa !

Thế là chàng ta nổi điên, lôi khẩu súng trong ngăn kéo, lên đạn đàng hoàng, chĩa vào mặt vợ quát : ra lệnh , bắt ai ra ngủ Sofa ? Cô vợ đang nóng giận hết sợ , chĩa ngón tay vào mặt anh chồng hét : cái người này ra ngủ Sofa, chớ còn ai nữa ! Thế là anh chồng nổi máu điên...chĩa súng vào mặt cô vợ và...Mọi sự ra sao, bà con thử đoán tiếp theo...Súng đạn ở xứ sở này quá ghê gớm, đọc báo in, báo điện tử, coi Ti Vi là cứ thấy bạo lực súng đạn tùm lum, liên tục khắp nơi. Súng ở đâu mà nhiều thế ? Một người có khi sở hữu

cả chục khẩu súng, súng lớn, súng nhỏ, súng dài, súng ngắn...đạn được cả thùng, cứ như lính trận không bằng...Có cả những vụ học sinh..con nít cãi nhau, đánh lộn, rồi lôi súng ở đâu ra bắn chết người tùm lum...Kinh khủng quá...Hiến pháp có cho phép như vậy đâu ! Mà họ mua hay lấy đâu ra mà súng kinh khủng như vậy ? Không thấy báo chí loan tin...anh hùng hảo hán nào nổ súng, bắn chết đám côn đồ chuyên dùng bạo lực súng đạn giết hại con người vô tội, cứu sống người dân hiền lành, tử tế bao giờ...Nếu có, chắc bà con thiên hạ phải tổ chức Lễ Hội để đề cao công ơn của những anh hùng kiêu như ruá... Bà con cứ vào các trang mạng gõ đại : những vụ bạo lực súng đạn ghê gớm, kinh hoàng ở Mỹ, là nó hiện ra tùm lum ...kinh hoàng, dễ sợ...Hình ảnh coi cứ như là chiến tranh vậy thôi...Ông chính phủ cũng bó tay, chịu chết...Ông bà quốc hội, nhà trên, nhà dưới cũng...teo, đâu có làm chi được....

Những cái lạ lùng ở nước Mỹ này còn nhiều vô số kể, kể hoài chẳng hết, nhưng người ta chỉ dám thắc mắc thêm một điều là đàn bà, con gái ở Mỹ thường ngày...sài ít quần áo, vải vóc, đơn giản, khiêm tốn,

nhẹ nhàng hơn đàn ông, con trai rất nhiều mà sao ở đâu, chỗ nào có bán quần áo là y như....tràn ngập, quần áo đủ kiểu, đủ loại, đủ cỡ dành cho đàn bà con gái. Những ngày big sale 75% off, buy one get one free... thì đàn bà con gái xứ Mỹ lại cứ xô nhau đi mua quần áo nhiều đến mức dễ sợ. Chẳng rõ họ mua về chứa chát ở đâu, để làm chi !

À , còn cái vụ vào những ngôi chợ lớn bé, to...tổ chẳng, người ta trông thấy những cái phiếu treo lủng lẳng nơi những bộ quần áo

sang áo đẽ, tưởng như... các quan lãnh đạo ở đất nước nhà ta bây giờ, dưới triều đại ...dép râu, nón cối mới dám mua mà lại ghi cái giá...299 đô 99 cents, vô số món hàng khác lớn nhỏ kiểu nhà giàu, nhà nghèo cũng có ghi giá với cái đuôi 99 cents là sao à...Quảng cáo, cò mồi cho người ta nổi máu, ham rẻ 1 cent hay sao ? Người ta không ghi giá cắt cổ như ở phía nhà ta...Có cả cái chỗ...mua hàng về Sài ...đាំ đời ông Địa, đem tới trả lui, đổi món hàng khác hay lấy tiền lui về nhậu...cũng Ô Kê ...Ở quê nhà mình, ngày nay, dưới triều đại các quan dép râu, nón cối thì cứ ngày Lễ Hội tung bùng là hàng hoá các loại tăng giá cắt cổ, thì ở Mỹ người ta lại có cái mục...25, 30. 45 phần trăm Off...mới hay chứ ...Người ta mua cho đាំ đời, chết bỏ, lắm khi chẳng kịp Sài, chất nơi này, nhét vào chỗ kia...Hết chỗ thì đem ra bày hàng bán...Garage Sale, Moving Sale...Tùm lum Sale... Hồi mới tới đất Mỹ, Lão tôi cũng khoái cái màn ...sáng thứ Bảy lái xe đi lang thang mua ở mấy cái chỗ..tùm lum Sale nhiều món hàng Sài còn ngon áo đẽ...Vậy mà mua Sale về Sài, nhiều thứ thật đáng...đồng tiền, bát gạo. Quả thực cho tới lúc này, Lão tôi vẫn còn giữ lại những cuốn sách, tài liệu lịch sử, chiến tranh Việt Nam, chiến tranh khắp nơi trên thế giới, mua cách đây mấy chục năm, ở mấy cái chỗ...Moving Sale hồi trước. Sau này già cả, lắm cảm, ngán quá, bảo con cháu đem cho mấy cái Thư viện địa phương, nhưng vẫn cố giữ lại một ít..Bây giờ mà coi thì ớn tới tận cổ mà cho đi thì tiếc...của Trời... Lạ thiệt ! Đúng là một đất nước lạ lùng ...

San Diego, California

Phan Đức Minh